

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-3723/1
26/12/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Утицај Византијске државноправне традиције на развој Српске државности”, кандидата Златковић-Хоман Гордане, број досјеа M055/22-O, студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 25/12/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.

2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.

3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.

4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Катедри за правно-историјске науке
Правног факултета Универзитета у Нишу

На седници Катедре за правноисторијске науке, која је одржана дана 18.12. 2023. године, на основу Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом „Утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности“, кандидаткиње Гордане Златковић – Хоман, број индекса М 055/22-О у саставу: проф. др Небојша Ранђеловић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, ментор и члан, проф. др Марија Игњатовић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, председник Комисије, и проф. др Александар Ђорђевић, ванредни Правног факултета Универзитета у Нишу, члан. Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада, после детаљног прегледа мастер рада, подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под називом *Утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности*“, кандидаткиње Гордане Златковић – Хоман написан је на 45 страница компјутерски обрађеног текста. Литерарну основу рада чини 28 библиографских јединица – књига, уџбеника и научних радова.

У погледу структуре, мастер рад се састоји из увода, шест делова повезаних у једну целину, и закључних разматрања.

У првом делу приказана је детаљна анализа византијског права, односно правних прописа насталих од самог настанка византијске државе, односно одвајања Источног римског царства у посебну целину, након пада Рима, па све до последњих великих законодавних остварења византијских правника. Први је обрађен Codex Theodosianus из 439. године а последња је збирка „Шестокњижје“ односно Heksabiblos из 1345. године. Нарочита пажња посвећена је Јустинијановом зборнику закона односно Corpus Iuris Civilis насталог у периоду од 529. године када је издата прва збирка па до 534. када је издата допуњена збирка. У раду је кроз опис и анализу ових правних споменика детаљно образложена и анализирана сама структура и развој византијског правног система.

У следећм поглављу, обрађен је рановизантијски период, који је ограничен чињеницама и околностима које су обележиле овај део развоја Источног Римског царства до продора Словена на Балканско полуострво. Обрађена је државна структура Царства са образложеним улогама свих органа власти, почев од Цара, преко сенатора, Сената и царског савета. Осим тога дат је осврт и на друштвену структуру, категоријама становништва и локални државни апарат који је био неопходан за редовно функционисање тако простране државе.

Након овога, историјски долази период почетка контаката Царства са Словенима па самим тим и са србима. У раду је објашњен друштвено историјски период који је довео до тога да словени постану стално настањени на територији Царства. Врло пажљиво и детаљно је приказано на који начин су настале прве организоване заједнице са српским становништвом и како су се исте убрзано развијале под утицајем тако велике и моћне цивилизације у суседству. Дат је осврт на неспорну чињеницу о томе да је Византија имала пресудан утицај на државно прави облик првих држава на Балкану, на њихово уређење и веру.

Најдетаљније је обрађен касни Византијски период и јачање Србије. У њему је јасно анализирана историјска чињеница да је за пресудан утицај Византије на обликовање српске државе нарочито утицало то што се та држава, нарочито под царом Душаном, простирала на територији која је вековима била део Царства и у којој су биле дубоко укорене и византијска државна традиција и правни систем и начин живота.

Нарочито опширан и детаљан део мастер рада кандидаткиње представља преглед државно правних и црквено правних аката средњевековне Србије. У анализи сваког од ових значајних правних споменика исти су обрађени правно и историјски а осим тога наведено је и који је византијски правни акт био узор за коресподентни правни акт средњевековне српске државе. Из ове анализе се јасно види пресудан утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности, што је и тема мастер рада. Издвојена су најбитнија три начина на које се испољавао утицај Византије: превођење византијских правних компилација, рецепција разних института византијског и римског права и уношење делова византијских законика у српске правне акте.

За овим, у мастер раду је, на сличан начин као и код приказа византијског законодавства, детаљно приказано и анализирано које све државно правне акте је изнедрила српска држава у средњем веку. Обрађен је Номоканон Светог Саве из 1219. године и сви остали најзначајнији правни споменици све до измена и скраћења самог Душановог законика који су настали између XV и XVII века.

У закључку свога мастер рада, кандидаткиња је изнела све најзначајније околности од којих је зависио развој Србије под утицајем Византије и практична неминовност која је довела до тога да државно правна традиција српске средњевековне државе буде баш онаква каква је била и да до данас практично утиче на облик и развој државе какву имамо сада.

Закључак и предлог

После детаљног разматрања мастер рада под називом „ Утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности“, Комисија износи став да је кандидаткиња Гордана Златковић - Хоман била пред комплексним задатком, али је успела да прикаже како је средњевековна српска држава у исто време била противник Царства, што јој није сметало да преузима државно правну структуру истог, копира и развија правну традицију ослањајући се на византијску, а да на крају постојања обе државе буде савезник Византије и подели њену судбину и нестане под налетом освајача. И поред очигледних историјских осврта, мастер рад је прецизно и јасно показао да државно правна традиција Србије тога времена скоро потпуно осликава пример византијске државно правне традиције. Осим

тога, јасно је показано да српски правни споменици тога доба имају велики историјско правни значај који превазилази српску државу, без обзира што су они настали под утицајем далеко развијеније државе и цивилизације.

Комисија за овим закључује да су остварени постављени циљеви овог истраживања и да мастер рад кандидатке Гордане Златковић - Хоман под називом „Утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности“, представља резултат самосталног и оригиналног рада из ове области. Кандидаткиња је прикупила, систематизовала и издвојила најважније елементе из ове области, па и ако је она већ раније анализирана, кандидаткиња је својим радом дала одређени допринос правноисторијској науци. С обзиром на то да су испуњени услови Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад под називом „Утицај византијске државно правне традиције на развој српске државности“ кандидаткиње Гордане Златковић - Хоман подобан за одбрану.

У Нишу, 21.12. 2023. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Проф. др Небојша Ранђеловић

Проф. др Марија Игњатовић

Проф. др Александар Борђевић